

GEODATAOMRÅDET 2040 VERSION 1.1

DELTAGANDE I ATT TA FRAM MATERIAL FÖR GEODATAOMRÅDET 2040

I RIKTNING MOT FRAMTIDEN GEODATAOMRÅDET 2040

Fler än 82 olika kommuner

Fler än 22 olika statliga myndigheter

Mer än 25 olika företag

6 olika lärosäten/utbildningsföretag

och till det ett gäng studenter på LU

HUR VI TAGIT OSS FRAM TILL GEODATAOMRÅDET VERSION 1.1

Gemensamma strategiska målbilden för geodataområdet 2040

Externa
workshops

Material från
geodataseminarier

Workshops vita
område på kartan

Workshops

Arbetsgruppen,
diskuterat och
gjort
konklusioner

Effektkedjor-Behoven

Vision

Framtagen av
arbetsgrupp ledd av
kommunikatör
Åke Lundholm,
Lantmäteriet

Scenarios byggda på händelse, livshändelse

GEODATAOMRÅDET 2040 VERSION 1.1 – Geodatarådsmöte 2023-05 24

DISPOSITION

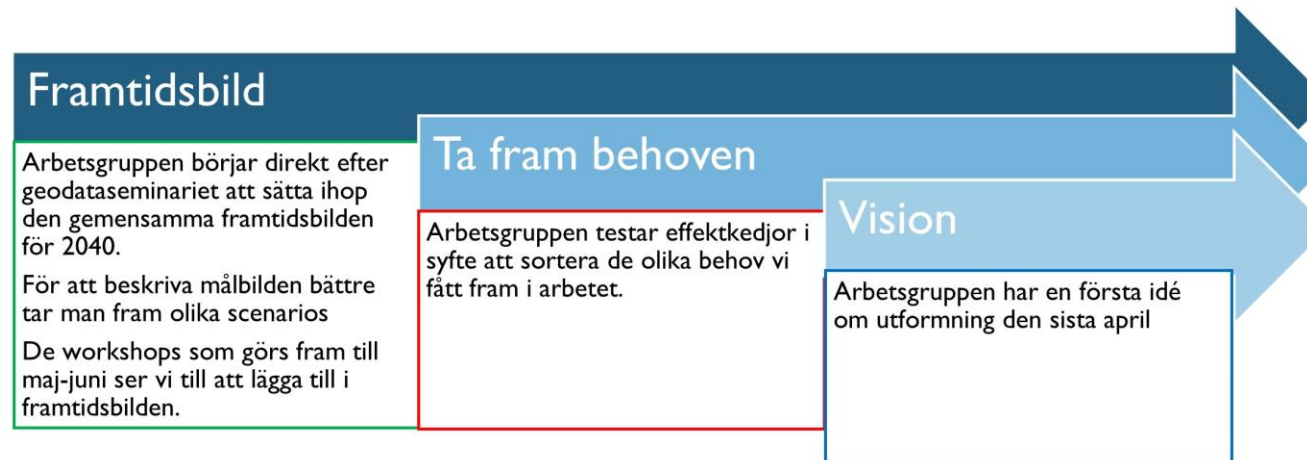
Process för arbetets framdrift	Sid 6
Koppla arbetet till UN GGIM	Sid 7
Innehåll i geodataområdet 2040	Sid 8
Varianter på vision	Sid 9-10
Trender i samhället som påverkar utvecklingen för geodataområdet och Geodatarådets mission	Sid 11-12
Gemensamma strategiska målbilden för geodataområdet 2040	Sid 13-15
Vägen framåt	Sid 16
Faktiska utvecklingsområden	Sid 17

FRAMDRIFT UNDER I:A HALVÅRET 2023

Arbetsgruppen jobbar nu med tre parallella spår, se bild nedan, för att geodatarådets till maj-mötet, ska få en bra uppfattning om den gemensamma framtidsbilden, behoven som finns för att nå framtidsbilden och den tillhörande visionen.

Arbetsgruppen har testat idén som kom fram både vid geodataseminarier liksom vid senaste Geodatarådet, om att beskriva målbilden med stöd av olika scenarios i kombination med händelser och livshändelser. Arbetsgruppen tycker att det fungerar mycket bra och kommer att ta fram 7-9 olika scenarios.

Arbetsgruppen: Magnus Forsberg, Tobias Lindholm, Mikael Henriksson, Mattias Rantanen, Åke Lundholm, Bobo Tideström/Anna Svedlund, Patrik André, Marie Larsson, Lars-Kristian Stölen, Johanna Bruce, Hans Öiås

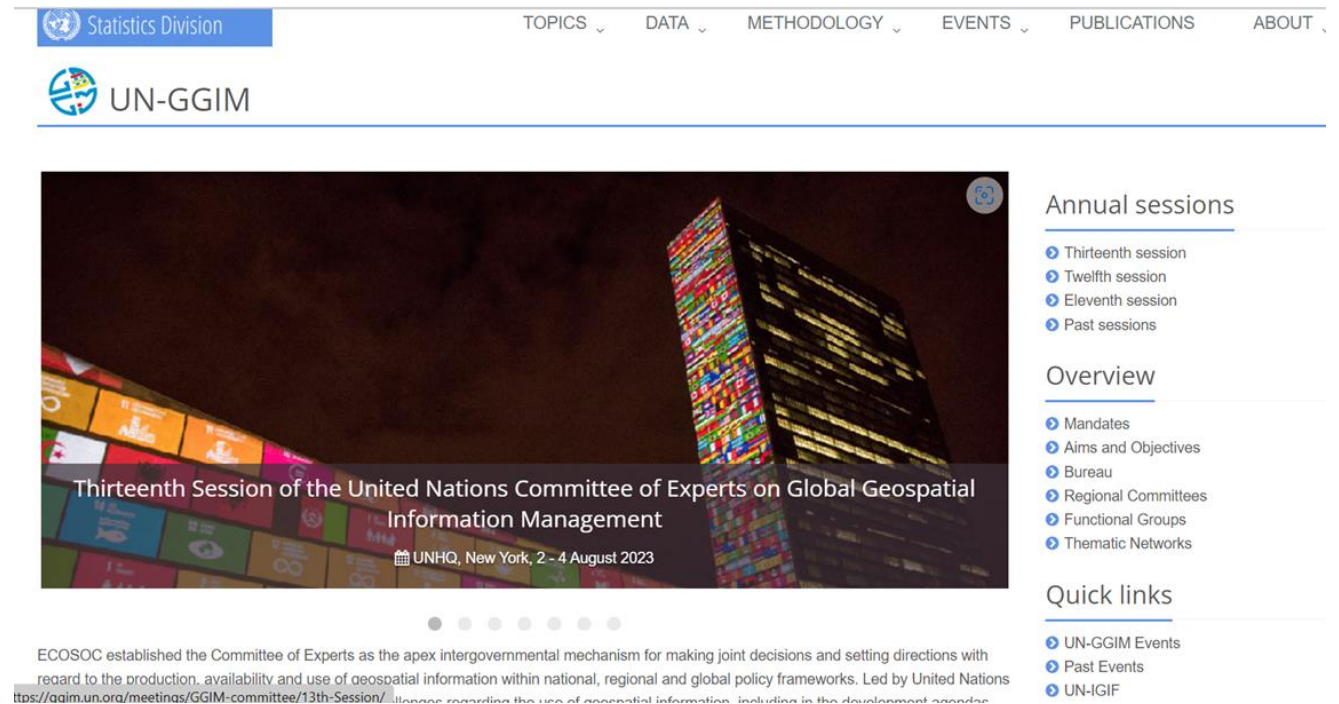

UN GGIM

Länk till hemsida: <https://ggim.un.org/IGIF/>

UN GGIM är FN:s statistikavdelning som även jobbar med spatial data, geodata. Avdelningen har åtagit sig att utveckla olika globala system/ramverk. Lantmäteriet ansvarar för Sveriges medverkan men sker i samverkan med andra svenska myndigheter, tex SCB. Geodatarådet har vid flertal tillfällen fått delta i deras arbete genom svara på remisser, seminarier vid Geodatarådsmöte.

Geodataområdet 2040 ser vi till att passa in i FN:s organisation UN GGIM:s ramverk för lägesbunden data (spatial data)

The screenshot shows the UN-GGIM website interface. At the top, there is a navigation bar with the following items: Statistics Division, TOPICS, DATA, METHODOLOGY, EVENTS, PUBLICATIONS, and ABOUT. Below the navigation bar is the UN-GGIM logo. The main content area features a large image of a modern building at night with a colorful, abstract pattern on its facade. Overlaid on the image is the text: "Thirteenth Session of the United Nations Committee of Experts on Global Geospatial Information Management" and "UNHQ, New York, 2 - 4 August 2023". To the right of the image, there are three sections: "Annual sessions" with links to "Thirteenth session", "Twelfth session", "Eleventh session", and "Past sessions"; "Overview" with links to "Mandates", "Aims and Objectives", "Bureau", "Regional Committees", "Functional Groups", and "Thematic Networks"; and "Quick links" with links to "UN-GGIM Events", "Past Events", and "UN-IGIF".

GEODATAOMRÅDET 2040 – HIERARKI OCH INNEHÅLL JUST NU

Vision för geodataområdet 2040

Trender samt strategiska initiativ som vi bygger på och bidrar till

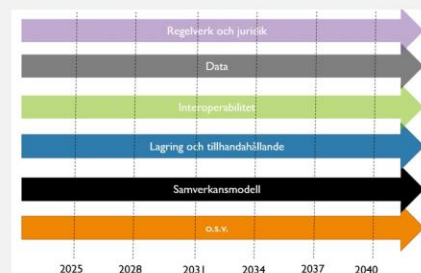
Mission (vår gemensamma uppgift/roll) för geodataområdet 2040

Underliggande principer

Öppna – Användbara – Tillgängliga – Samverkan o.s.v.

Gemensamma strategiska målbilden för geodataområdet 2040

Innehåller målbild, scenario som speglar målbilden genom händelser eller livshändelser och effektkedjor som visar behov och effekter

Faktiska utvecklingsområden

VISION FÖR GEODATAOMRÅDET 2040, VARIANT I

Effektiv och hållbar samhällsutveckling med geodata 2040

Geodata 2040 – grunden till hållbar samhällsutveckling (eller)

Geodata 2040 – grunden till hållbar och effektiv samhällsutveckling

År 2040 utgör Geodata basen i en kunskapsinfrastruktur.

Vi har en välutvecklad samverkan där det offentliga Sverige arbetar i samklang för medborgare och företag. Geodata är kvalitetssäkrad, användbar, kombinerbar och tillgänglig i alla dimensioner. Vi har automatiserade myndighetsbeslut och löser samhällsutmaningarna på ett hållbart och resurseffektivt sätt.

Geodata beskriver den fysiska världen och används i digitala tvillingar för att vi till exempel ska kunna förenkla samhällsbyggnadsprocessen, autonom transportsektor, (självkörande bilar), effektivt jord och skogsbruk och ett klimatsmart samhälle. (Beskriv så att det skapar bilder i mottagaren...)

VISION FÖR GEODATAOMRÅDET 2040, VARIANT 2

Några varianter på rubrik till visionen:

- Geodata 2040 – grunden till hållbar samhällsutveckling
- Geodata 2040 – grunden till hållbar och effektiv samhällsutveckling
 - Geodata – grunden till utveckling
- Geodata – grunden till utveckling av Sverige
 - Geodata – för utveckling av Sverige

Geodata 2040 är..

..när vi har en aktuell digital kopia, en digital tvilling, som beskriver Sverige.

...när vi kan dela, kombinera och använda data om varje del och detalj av landet.

.. när vi har sekundsnabba myndighetsbeslut, självkörande fordon, kan hantera klimatfrågan, och utveckla stad och land.

... när vi har en väl utvecklad samverkan i det offentliga Sverige - med och för medborgare och företag.

..när vi kan bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

..för utveckling av Sverige.

Strategiska initiativ som vi bygger på och bidrar till, **utkast, ska byggas på**

Sverige

Digitaliseringspolitiken, samtliga sakpolitiska områden som har geografisk komponent. o.s.v

Nationell datastrategi

Sveriges digitaliseringstrategi

Europa - EU

Digital Europe - twin transition

Grand deal

Världen – FN m.m.

Sendai

UN GGIM - IGIF

Agenda 2030

O.s.v.

Trender i samhället som påverkar utvecklingen för geodataområdet

under utveckling ni är välkomna med inspel

Sverige

Brottslighet har stort fokus i samhället och ger ett stort politiskt fokus.

Samhällets säkerhet och robusthet är ett stort fokus för hela Sverige.

Hållbarhet en stor fråga för statliga myndigheter och kommuner. Regering driver sin hållbarhetsagenda utifrån EU initiativ.

Digitalisering är starka trender hos myndigheter och kommuner. Regeringen minskar sina egna initiativ och driver sin agenda mot initiativ inom EU.

De politiska skillnader har blivit större, vilket ger stora ändringar i politiken vid ny majoritet.

Befolkningen fortsätter att minska i glesbygden

Från globalisering till regionalisering (EU)

Europa – EU

Europas säkerhet och robusthet är ett stort fokus

Stora politiska skillnader vilket ger påverkan på politiskt riktning.

Europa svagt inom Tech industrin, USA, Kina och övriga ASIEN ledande

Hållbarhet en stor utvecklings fråga för EU. Det stora initiativet, den gröna given, siktar mot ett klimatneutralt Europa 2050.

Driver digitalisering bl.a genom stora digitaliseringsstrategier som "Shaping Europe's Digital Future" och Europas digitala decennium.

Tar fram nya lagförslag inom flertalet områden tex AI-förordningen, Digital Markets Act, Digital Services Act,

Dataförvaltningsakten (DGA), Dataakten.

Ny EU-styrning genom nationella färdplaner

Trendernas betydelse för digitaliseringen av Sverige

Geodatabranschens behov av författningsförändringar för att klara digitalisering kommer inte realiseras så länge fokus finns på brottslighet. Undantaget är när författningsändring kan kopplas till att underlätta brottsbekämpning.

Sveriges myndigheter och kommuner kommer behöva lägga stora resurser på att få säkra tekniska lösningar och säkra sätt att dela rätt data på.

I de stora trenderna på EU nivå ingår det att EU ska tillhandahållande kunskapsinfrastruktur som består av bl.a tjänster såsom processledning, analys, beräkning och lagring. Detta kommer sannolikt förflytta positioner för vad staten ska tillhandahålla i Sverige. Detta genom att staten genom sina sektorsmyndigheter tar större ansvar för alla i samhället att kunna använda den tillgängliga informationen dvs göra den användbar och tillgänglig.

De digitala tvillingarna kommer först utvecklas i städerna. Vi blir fler på mindre yta och behöver bättre samsas och utveckla våra gemensamma behov.

De mer politiserade vindarna i Sverige kan betyda mer rörlighet i vilka frågor som ska prioriteras. Detta kan ge mindre förutsättningar för myndigheterna att vara långsiktiga.

Skillnaden i politiska riktningar är stor även i EU men storleken på parlamenterat gör att rörligheten i riktningarna blir mindre på EU nivå.

Finansieringen för utveckling av officiell digitalisering kommer till största del drivas genom EU initiativen

GEMENSAM MÅLBILD FÖR GEODATAOMRÅDET 2040

I Sverige år 2040 finns en myndighetsgemensam plattform med lägesbunden data, oavsett land eller hav.

Plattformen ger myndigheter i Sverige ett effektivt och robust arbetssätt till gagn för medborgarna och företag i Sverige.

Med stöd av plattformens kunskapsinfrastruktur är data tillgänglig och användbar för avsett ändamål och ger möjlighet för företag och medborgare att vara delaktiga i samhällets utveckling och förändring.

GEMENSAMMA STRATEGISKA MÅLBILDEN FÖR GEODATAOMRÅDET 2040 – FAKTISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN

Modigt Ledarskap

- Vi gör gemensamma vägval ,oavsett tillhörighet till departement
- Vi är enade i våra dialoger med våra departement
- Vi är delaktiga och satsar på att ta nytta av EU:s digitala utveckling utifrån satsning med Green Deal etc.
- Att staten genom sina olika förvaltningsmyndigheter, bolag eller affärsverk har ett uppdrag att upprätthålla jämlika förutsättningar för svenska kommuner, i syfte att ge alla kommuner möjlighet att tillgodose sig digitaliseringens möjlighet inom lägesbunden data

Interoperabilitet /kompatibla (standarder)

- Lägesbunden data är lätta att använda, var för sig och i kombination med annan data och tillgänglighet är ingen fråga för användaren.
- Vi har nationella grunddata som är kombinerbara, väl beskrivna och sökbara och robusta, oavsett land och hav. Dessa grunddata är interoperabla genom

gemensamt ramverk för data och system.

- Lägesbunden information är enkel att kombinera med all typ av data
- Utbyte av information sker sömlöst

Forskning och utbildning

- Branschen har en säker kompetensförsörjning
- Det finns en hållbar struktur för attraktiva utbildningar som säkerställer tillgång till kompetens
- Vi har en hållbar struktur för livs långt lärande
- Det finns en hållbar struktur för forskning

Ekonomi

- Vi har en robust finansiering
- Vi har förståelse från Sveriges politiker om hur värdefull en myndighetsgemensam digital modell av verkligheten är för det Svenska samhället
- Finansiering sker för en gemensam nationell modell och inte utifrån ett departements ansvar
- Vi tar del av EU:s satsningar på digitaliseringen.

Samverkan

Det finns en gemensam nationell beslutande samverkansmodell där, eskalering sker i flera nivåer och där vi delar med oss av lösningar. Ett särskilt ramverk visar vilka frågor som tas om hand var och vilka mandat som finns. Lösningarna är ofta skalbara.

Data/teknik/innovation

- Vi har en nationell digital tvilling (modell), myndighetsplattform, för lägesbunden information för myndigheter och kommuner
- Säkerhet och robusthet ger olika användare olika tillgång
- Ger alla tillgång till AI-stöd och automatiserade analyser utifrån sitt behov
- Sömlös tillgång till data över hela Sverige, oavsett på land eller på hav.
- Slut användaren sköter själv tex sin näring eller driver sitt myndighetsärende genom den digitala avbildningen av verkligheten
- En gemensam 4D miljö
- Vi har ett gemensamt grafiskt användargränssnitt för all lägesbunden information.
- Vi har en digital avbildningen av

verkligheten, med tillräcklig lägesnoggrannhet och som utgör en del av det nationella referensnätet

Samarbete

Branschen har ett avtalsbaserade samarbete i syfte att ha en/ett gemensam:

- en nationell sammanhållen insamling för myndigheter/kommuner som sker utifrån behovet av en gemensam nationell digital plattform med lägesbunden information i 4D.
- sätt att lagra och tillhandahålla lägesbunden information. Alla lagringsytorna ingår i den nationella infrastrukturen för lagring av lägesbunden data. Det finns ett uttalat ansvar och mandat, i ett gemensamt ramverk, för dem som lagrar data.

Juridik och policy

- Vi har författningar och förordningar som stöder digitaliseringen och informationsdelning

DELTAGANDE FRÅN GEODATARÅDETS MEDLEMMAR

- Göra ett förslag på hur grundförutsättningarna fungerar och ser ut med en myndighetsgemensam digital modell över verkligheten. Lantmäteriet Bobo Tideström, Anna Svedlund och Åke Lundholm
- Göra ett händelse/scenario utifrån **Livskvalité**. Både utifrån befintligt läge liksom ett framtida läge. Lantmäteriet, Naturvårdsverket, Boverket, Upplands Bro kommun
- Göra ett händelse/scenario utifrån **brottsbekämpning**. Både utifrån befintligt läge liksom ett framtida läge. Lantmäteriet och Polisen
- Göra ett händelse/scenario utifrån ett scenario i **kustzonsmiljö**. Både utifrån befintligt läge liksom ett framtida läge. Lantmäteriet, Sjöfartsverket, Boverket, HaV, Länsstyrelsen, SGU
- Göra ett händelse/scenario utifrån ett scenario för **Skred**. Både utifrån befintligt läge liksom ett framtida läge. Lantmäteriet, SGI, SGU, Trafikverket och Lerums kommun
- Göra ett händelse/scenario utifrån ett scenario en **brand**. Både utifrån befintligt läge liksom ett framtida läge. Lantmäteriet och, Trafikverket
- Göra ett händelse/scenario utifrån byggande av en **industrianläggning**. Både utifrån befintligt läge liksom ett framtida läge. Lantmäteriet, Boverket, Upplands Bro kommun, SGU
- Göra ett händelse/scenario utifrån byggande av **ett hus**. Både utifrån befintligt läge liksom ett framtida läge. Lantmäteriet, Boverket, Upplands Bro kommun, SGU O

NÅGRA TANKAR OM HUR VI GEMENSAMT TAR OSS FRAMÅT

FAKTISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN (EXEMPEL)

